Bagatellisering

Av **Frode Bygdnes** - 15. juni 2019

Fiskeoppdrett tilfører norske fjorder store mengder fosfor og nitrogen. Foto: Shutterstock

Havforskningsinstituttets fagdirektør for akvakultur, **Karin Kroon Boxaspen,** er igjen ute og bagatelliserer oppdrettsnæringas forurensning. Denne gangen er det påstanden om at oppdrettsnæringa bare slipper ut 50.000 tonn løst nitrogen i året, og at det utgjør bare er en liten del av nitrogentilførselene til kysten. Hennes beregninger er for å vise at kysten tåler dagens produksjon av laks.

Riktignok kommer det en innrømmelse om at fiskeoppdrett er den største kilden til disse menneskeskapte utslippene av næringssalter. Men hun påstår at det bare er en liten del av de naturlige nitrogentilførselene til sjøen og at det er enorme lager av nitrogen i dypvannet.

Havforskningsinstituttet er eid av Nærings og fiskeridepartementet. Derfor er nok NIVA, Norsk institutt for vannforskning, som er eid av Klima- og miljødepartementet, mer pålitelig i vurdering av nitrogen.

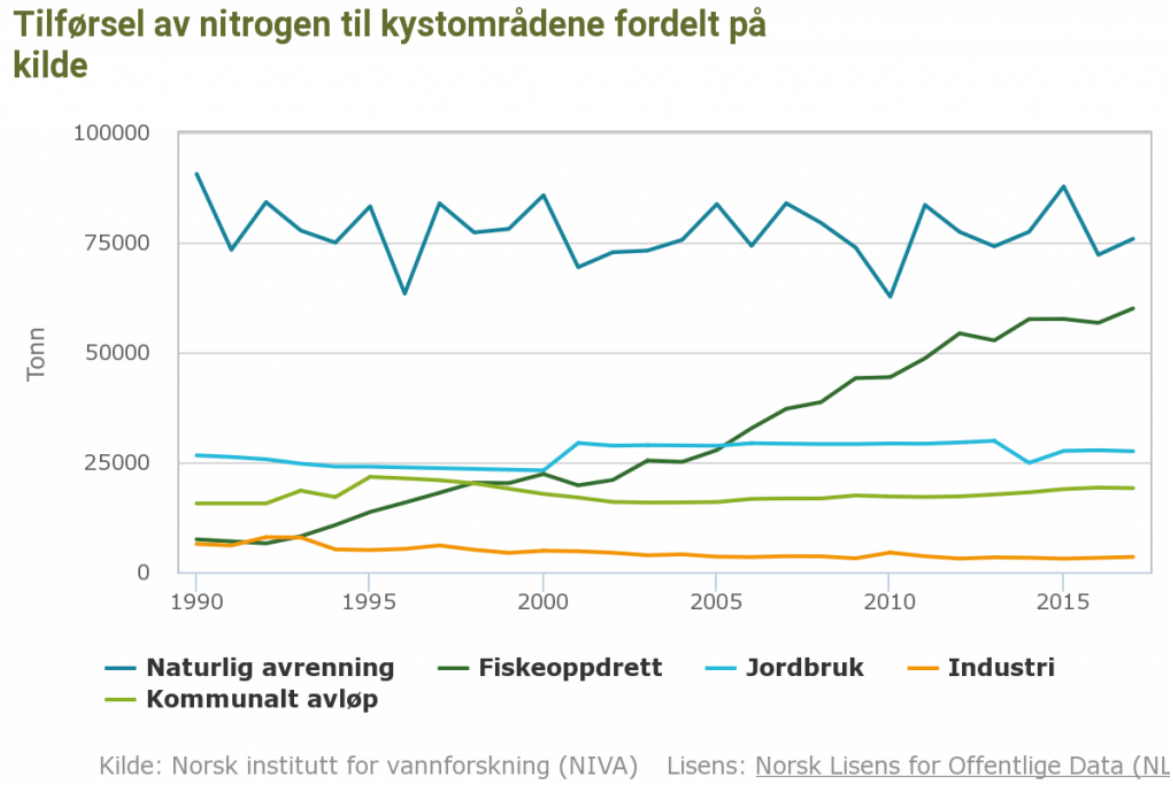

Kilde: Norsk institutt for vannforskning (NIVA) Lisens: Norsk Lisens for Offentlige Data (NL

I vårt område der giftalgen kom, hadde akvakulturen det desidert største utslippet av nitrogen i 2017, ifølge NIVA. Det var omtrent tre ganger mer enn naturens eget utslipp. Det var bedre både nord for og sør for oss. For landet som helhet viste NIVA at det naturlige avrenningene var ubetydelig større enn akvakulturen. Men det sensasjonelle var at bare akvakulturen hadde økende utslipp siden 1990. Jordbruk, industri og kommunale avløp har holdt et meget stabilt utslipp i perioden. Totalt var de menneskeligskapte nitrogenutslippene langt større enn fra naturen. Vi kan ikke gjøre noe med den naturlige avrenninga til sjø, den må vi akseptere og ta hensyn til. Det er de menneskeskapte nitrogenutslippene vi må ta hånd om, og der er akvakulturen verst.

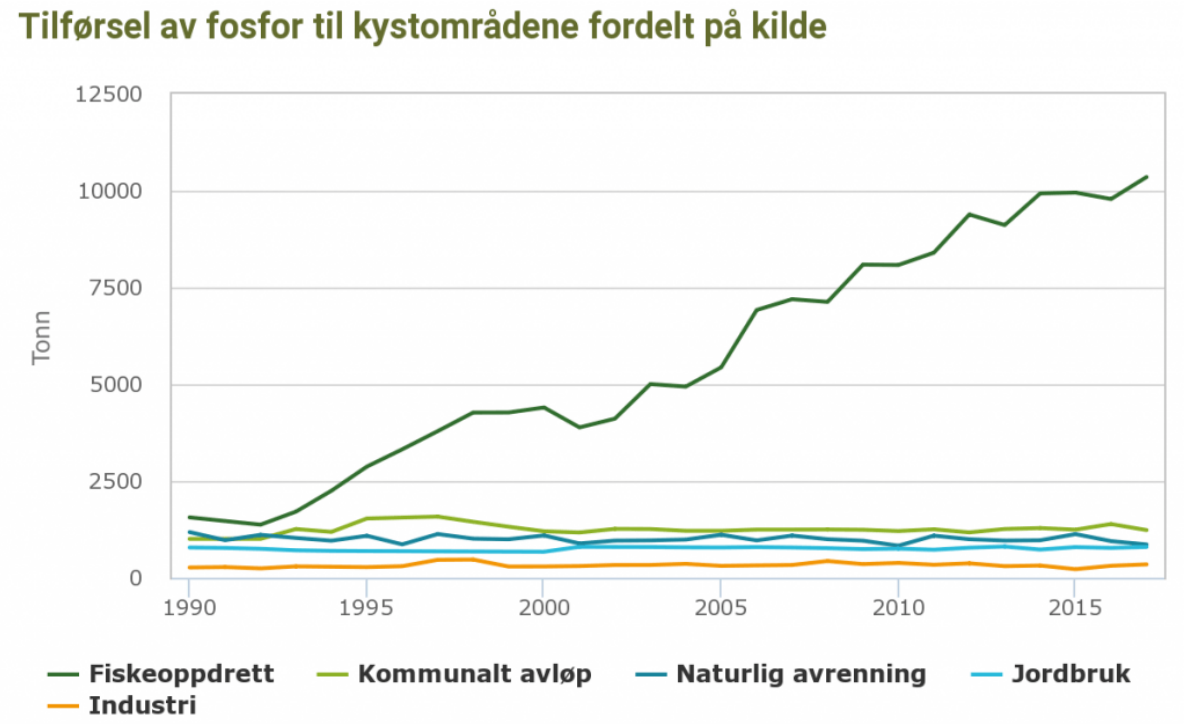

Kilde: Norsk institutt for vannforskning (NIVA) Lisens: Norsk Lisens for Offentlige Data (NL

NIVA sine tall for fosforutslippene er enda verre fra akvakulturen. Den har vært nærmest eksplosiv disse årene i sammenligning med den naturlige avrenninga. Ca. 8 ganger større er utslippene fra akvakulturen blitt nå. Havforskningsinstituttet har selv sagt at av næringssalter er det nitrogen og fosfat i riktig forhold til hverandre som er viktigst for algene.

Fagdirektøren vektlegger det enorme lager av nitrogen som er i dypvannet i fjordene våre og som kommer opp i overflata ved uvær. Dette er ikke noen argument. Er det villfisken som har skapt dette, så må vi ta hensyn til det og redusere våre egne utslipp. Villfisken skal vi verne. Den beiter på eget fôr og er derfor bærekraftig. I enkelte fjorder som Tysfjorden, kan silda overvintre og det må vi ta hensyn til selv om silda forurenser så mye at den kanskje derfor ikke velger denne fjorden neste vinter.

Våre fjorder er gjerne dype med en terskel utafor. Det skaper problemer. Situasjonen er heller at våre fjorder er blitt brukt som en forurensningssluk for utslipp. Bare se hvordan myndighetene godtar slamdumping i Repparfjorden. Nå viser det seg at de samme fjordene er blitt en kilde til forurensning. Akvakulturen har akkumulert nitrogen på dypvann. Våre

tidligere synder er våre, ikke naturens. Våre tidligere synder setter begrensninger for bruk av vår natur i dag.

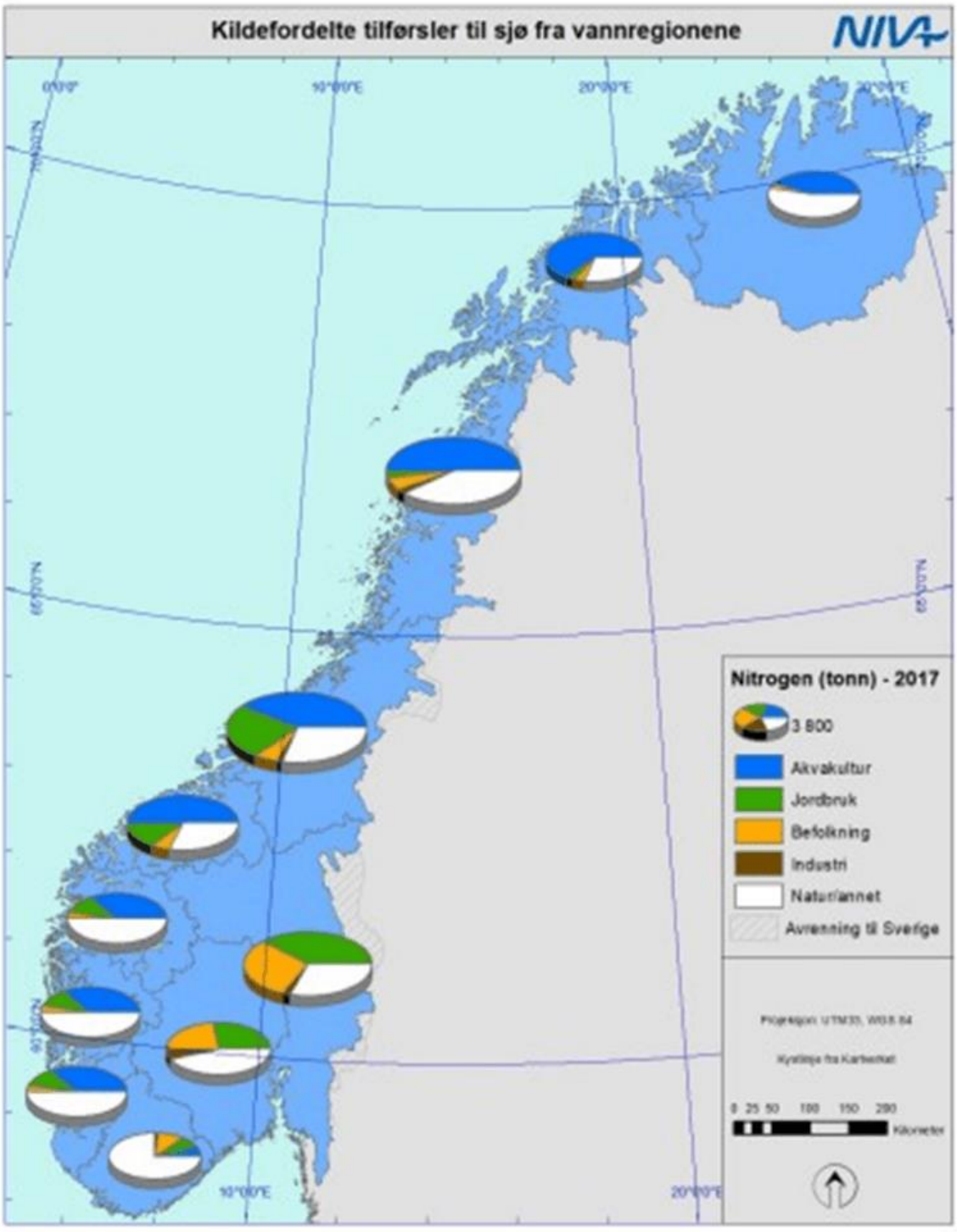

Det er med interesse jeg ser at Havforskningsinstituttet er klar over dette og derfor legger større press på oppdrett til mere åpne farvann som Vesterålen, ifølge oppslaget i bladet Vesterålen den 14. juni. Det hevdes at Vesterålen er ett av de produksjonsområdene med aller lavest effekt av

utslipp fra akvakulturen. Men det blir da bare enda verre når forurensninga av våre fjorder skjer også vestfra. Hittil har det kommet reint sjøvann inn i fjordene vinterstid som har rensket våre fjorder. Nå risikerer vi å få akvakulturens forurensning inn i terskelfjordene også med sjøvannet. Der vil forurensningene bli liggende lenge. Tilsynsmyndighetene svikter så det må bli kystfolket som nå må si at nok er nok. Oppdrettsnæringa har passert en grense for hva naturen tåler.

Frode Bygdnes, Rødt Troms

Har vært publisert på: https://steigan.no/2019/06/bagatellisering/